

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
ректор Херсонського державного університету,

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

«28» березня 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування із фізичної терапії, ерготерапії
для здобуття ступеня вищої освіти **«магістр»**
на основі базової або повної вищої освіти
за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація
(денна форма здобуття освіти)

Затверджено на засіданні
кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Протокол № 7 а від « 12» березня 2025 р.
Завідувачка кафедри

Оксана ЛАВРИКОВА

Голова комісії
(укладач програми)

Наталія ВАСИЛЬЄВА

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування із фізичної терапії, ерготерапії.....	7
4. Список рекомендованої літератури.....	9
5. Критерії оцінювання знань із фізичної терапії, ерготерапії.....	13

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного екзамену із фізичної терапії, ерготерапії для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття рівня вищої освіти магістр на базі попередньої вищої освіти розроблена відповідно до Положення про організацію навчального процесу у Херсонському державному університеті (у редакції від 05.01.2004 року), освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахівців із фізичної реабілітації.

Організація та проведення фахового вступного випробування відбувається у порядку, визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти магістр.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться письмово.

Тривалість вступного випробування – на виконання відведено 180 хвилин.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у назначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Терапевтичні вправи

Методичні принципи терапевтичних вправ. Основні механізми лікувальної дії фізичних вправ. Мета, завдання та форми терапевтичних вправ. Терапевтичні вправи при захворюваннях опорно-рухового апарату. Терапевтичні вправи при захворюваннях органів дихання. Терапевтичні вправи при захворюваннях серцево-судинної системи. Терапевтичні вправи при захворюваннях органів травлення. Терапевтичні вправи при захворюваннях обміну речовин. Терапевтичні вправи при захворюваннях і травмах нервової системи. Особливість застосування терапевтичних вправ при хронічних та гострих порушеннях мозкового кровообігу. ТВ під час вагітності. Терапевтичні вправи у дитячому віці. Терапевтичні вправи при атеросклерозі.

Охарактеризувати техніку застосування активних фізичних вправ з опором для м'язів верхніх і нижніх кінцівок як засіб лікувальної гімнастики. Охарактеризувати техніку застосування пасивних і активних дихальних вправ як засіб лікувальної гімнастики. Охарактеризувати техніку застосування спеціальних вправ лікувальної гімнастики для дрібних і середніх м'язових груп кінцівок у хворих на гострий інфаркт міокарда в першому періоді (перший ступінь активності).

Масаж (Масаж загальний і самомасаж, реабілітаційний, спортивний)

Фізіологічний вплив масажу на організм людини. Види та прийоми масажу. Масаж окремих ділянок тіла: спини, голови, обличчя, шиї та верхніх і нижніх кінцівок. Методика проведення масажу при захворюваннях серцево-судинної системи. Методика проведення масажу при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Методика проведення масажу при захворюваннях дихальної системи. Проведення масажу при захворюваннях нервової системи. Проведення масажу при захворюваннях опорно-рухового апарату.

Охарактеризувати основні положення постурального дренажу та техніку виконання постурального дренажного масажу при бронхоектазах в нижній частці легені. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при бронхіальній астмі в стадії ремісії. Охарактеризувати техніку лікувального масажу на задній поверхні стегна при спастичному паралічі внаслідок порушення мозкового кровообігу. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при артеріальній гіпертензії. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при простому правобічному грудному сколіозі.

Спортивна фізіологія

Фізіологічне обґрунтування збільшення м'язової сили у наслідок силового тренування. Нервово-м'язова адаптація до силової підготовки. Особливості енергії,

що необхідна для виконання руху. Енергетичні витрати у спокої та при фізичному навантаженні. Реакції ендокринної системи на фізичне навантаження. Вплив гормонів на баланс рідини та електролітів під час фізичного навантаження. Реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Адаптація дихальної системи до постійних тренувальних навантажень. Вплив анаеробного фізичного навантаження на організм людини. Регуляція дихання при фізичному навантаженні. Вибір фізичних вправ для укріплення здоров'я і підвищення рівня фізичної підготовленості. Адаптація серцево-судинної та дихальної системи на постійні тренувальні навантаження. Адаптація обміну речовин до постійної м'язової діяльності. Фармакологічні, гормональні та фізіологічні речовини, які підвищують працездатність та м'язову діяльність.

Функціональна анатомія

Анатомічна характеристика положень тіла людини. Загальний центр ваги. Морфофункціональна характеристика положення тіла при нижній та верхній опорі. Види і режими роботи м'язів. Біомеханіка м'язів. Анатомічна характеристика циклічних рухів. Ходьба. Анатомічна характеристика бігу. Анатомічна характеристика ациклічних рухів. Анатомічна характеристика обертальних рухів. Біодинаміка внутрішніх органів при різних положеннях тіла та під час руху.

Основи ерготерапії

Ерготерапевтичне оцінювання функціонального стану неврологічних хворих. Ерготерапевтичне оцінювання пацієнтів з порушенням когнітивних функцій. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зорового сприйняття. Процес призначення, випробування та тренування використання технічних допоміжних засобів. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зорового сприйняття. Моделі ерготерапевтичної діяльності пацієнтів/клієнтів.

Вступ до спеціальності

Реабілітація та її різновиди. Загальне поняття про реабілітацію, її види, особливості фізичної реабілітації. Моделі пересування і методи підстраховки. Класифікація допоміжних засобів пересування та їх характеристика. Правила застосування ходунків. милиць. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації: обов'язки і відповідальність перед громадськістю, обов'язки і відповідальність перед клієнтом, обов'язки і відповідальність перед професією.

Фізіотерапія

Методи фізіотерапії, засновані на дії постійного та імпульсного електричного струму. Методи фізіотерапії, засновані на дії змінного електричного струму. Методи фізіотерапії, засновані на дії електромагнітного поля. Механотерапія.

Термотерапія – як методи фізичної реабілітації. Застосування інфрачервоного випромінювання як методу фізичної реабілітації. Ультрафіолетове випромінювання, як метод фізичної реабілітації. Гідротерапія. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод. Бальнеотерапія. Кліматотерапія. Курортотерапія.

Охарактеризувати та пояснити методику проведення гальванізації хребта (за Вермелем) при неврозах. Охарактеризувати та пояснити методику проведення електрофорезу лідокаїном при остеохондрозі поперекового відділу хребта. Охарактеризувати та пояснити методику проведення дарсонвалізації при невриті слухового нерву. Охарактеризувати та пояснити методику проведення контактної дарсонвалізації при варикозному розширенні вен. Охарактеризувати та пояснити методику застосування ультрафіолетового випромінювання (УФО) при бактеріальному фарингіті. Охарактеризувати та пояснити методику застосування інфрачервоного випромінювання після наслідків травм опорно-рухового апарату. Продемонструвати та пояснити методику проведення фонування за допомогою вітафону при подагрі. Охарактеризувати та пояснити методику проведення парової інгаляції за допомогою небулайзера при хронічному бронхіті.

Спортивна медицина

Мета та основні завдання спортивної медицини. Організація забезпечення спортсменів і фізкультурників лікарським наглядом в Україні. Методи оцінки фізичного розвитку людини. Соматоскопія і соматометрія. Методи визначення фізичної працездатності спортсменів. Основні методи лікарсько-педагогічного контролю в період тренувань спортсменів. Медичне забезпечення змагань. Оптимізація тренувального процесу. Оптимальна побудова тренувальних занять. Перетренованість і перенапруження у спортсменів. Спортивний травматизм. Діагностика і перша допомога при гострих станах у спортсменів.

Організація діяльності реабілітаційних закладів

Визначення міри втрати здоров'я, ступеня обмеження життєдіяльності та груп інвалідності МСЕК та ЛКК. Права та функції МСЕК та ЛКК. Сучасна структура системи реабілітації осіб з інвалідністю в Україні. Основні положення закону України про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні. Концепція реформи сфери охорони здоров'я України. Реабілітаційні заклади у світлі медичної реформи.

Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях

Клінічна характеристика ішемічної хвороби серця та застосування методів і засобів фізичної терапії при ішемічній хворобі серця. Клінічна характеристика серцево-судинної недостатності та застосування методів і засобів фізичної терапії при серцево-судинній недостатності. Клінічна характеристика гіпертонічної

хвороби та застосування методів і засобів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі. Клінічна характеристика варикозного розширення вен нижніх кінцівок та застосування методів і засобів фізичної терапії при варикозному розширенню вен нижніх кінцівок. Клінічна характеристика атеросклерозу та застосування методів і засобів фізичної терапії при атеросклерозі.

Охарактеризувати методику застосування масажу комірцевої зони при артеріальній гіпертензії, пояснити відмінність такого масажу при артеріальній гіпотензії.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів

Клінічна характеристика хронічної пневмонії та застосування методів і засобів фізичної терапії при хронічній пневмонії. Клінічна характеристика бронхіальної астми та застосування методів і засобів фізичної терапії при бронхіальній астмі. Клінічна характеристика хронічного обструктивного бронхіту та застосування методів і засобів фізичної терапії при хронічному обструктивному бронхіті. Клінічна характеристика плевриту та застосування методів і засобів фізичної терапії при плевриті. Клінічна характеристика емфіземи легень та застосування методів і засобів фізичної терапії при емфіземі легень.

Охарактеризувати методику застосування спеціальної дихальної гімнастики за К.П. Бутейко, пояснити основні особливості. Охарактеризувати методику застосування спеціальної дихальної гімнастики за О.М. Стрельниковою, пояснити основні особливості. Охарактеризувати методику застосування звукової гімнастики. Пояснити основні особливості звукової гімнастики. Охарактеризувати застосування спеціальних дихальних вправ для розтягнення спайок різних відділів плевральної порожнини. Пояснити особливості спеціальних дихальних вправ для розтягнення спайок. Охарактеризувати застосування спеціальних дренажних дихальних вправ при ураженні верхньої частини правої легені із положення сидячи та при ураженні нижньої частини правої легені із положення лежачи. Пояснити особливості застосування дренажних дихальних вправ. Охарактеризувати застосування спеціальних статичних та динамічних дихальних вправ, пояснити особливості їх застосування. Охарактеризувати застосування локалізованого дихання, яким свідомо керують, та пояснити особливості його застосування.

Фізична реабілітація при захворюваннях органів чуття

Особливості реабілітації при захворюваннях органу слуху. Фізична реабілітація при вроджених вадах слуху. Особливості реабілітації при захворюваннях органу зору. Фізична реабілітація при вроджених вадах зору. Далекозоркість та астигматизм: способи боротьби з даними видами патології органу зору. Туговухість, причини виникнення, симптоми та перебіг, лікування, засоби фізичної реабілітації.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях нервової системи

Методичні особливості застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях і травмах нервової системи. Фізична реабілітація хворих із захворюваннями і травмами периферичної нервової системи. Реабілітаційні заходи при гострих та хронічних порушеннях мозкового кровообігу. Особливості фізичної реабілітації при черепно-мозкових травмах і травмах спинного мозку. Фізична реабілітація хворих на дитячий церебральний параліч. Фізична терапія осіб з ураженнями спинного мозку.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату

Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при деформаціях хребта. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при деформаціях стопи. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при дисплазії кульшового суглоба. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при остеохондрозах. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при артрозах.

Охарактеризувати методику лікувальної гімнастики при кіфотичній деформації грудного відділу хребта. Охарактеризувати спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від ступеня деформації. Охарактеризувати спеціальні коригуючі вправи при плоскостопості в різних вихідних положеннях. Охарактеризувати методику комплексного застосування лікувальної гімнастики, масажу і широкого сповивання при дисплазії кульшового суглобу І ступеня. Охарактеризувати методику комплексного застосування мануальної редресації, масажу і бинтування коригованого положення стопи при клишоногості.

Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях

Завдання, мета і принципи реабілітації у хірургії. Види, періоди і етапи реабілітації хворих на хірургічні захворювання. Особливості реабілітації при ранах та опіках. Реабілітація хворих на гострі гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Реабілітація хворих при хірургічних ураженнях нижніх кінцівок. Особливості фізичної реабілітації при ампутації верхньої та нижньої кінцівок. Фізична реабілітація хворих при оперативних втручаннях на органах грудної клітки. Фізична реабілітація хворих при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Медична та соціальна реабілітація

Предмет, об'єкт, задачі та методи соціальної реабілітації. Методика розробки індивідуальної програми соціальної реабілітації. Ерготерапевтичні основи технологій соціальної реабілітації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату. Технології соціально-реабілітаційної роботи осіб з порушенням слуху. Технології

соціально-трудової реабілітації осіб з порушенням зору. Особи із ДЦП та їх соціальна реабілітація. Технології соціальної реабілітації осіб із сенсорною депривацією. Соціально-психологічні аспекти реабілітації осіб з порушенням інтелектуального розвитку. Медико-соціальна реабілітація інвалідів.

Методи клінічної та параклінічної діагностики

Методи обстеження хворих пульмонологічного профілю. Методи обстеження хворих кардіологічного профілю. Методи обстеження хворих ортопедичного профілю. Методи обстеження хворих неврологічного профілю. Дослідження і оцінка фізичного розвитку.

Діагностика і моніторинг стану здоров'я

Охарактеризувати різні методики вимірювання та оцінки рухливості хребта. Охарактеризувати методику гоніометрії суглобів верхньої та нижньої кінцівок.

Охарактеризувати методику мануального м'язового тестування (ММТ) сили різних груп м'язів. Пояснити критерії оцінки сили м'язів.

Охарактеризувати методику дослідження фізіологічних сухожилкових рефлексів. Пояснити критерії оцінки сухожилкових рефлексів.

Охарактеризувати методику дослідження патологічних рефлексів. Пояснити критерії оцінки патологічних рефлексів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ЕКЗАМЕН ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

1. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при остеохондрозах.
2. Клінічна характеристика артеріальної гіпертензії. Методи і засоби фізичної терапії при артеріальній гіпертензії.
3. Ерготерапевтичне оцінювання функціонального стану неврологічних хворих.
4. Адаптація дихальної системи до постійних тренувальних навантажень.
5. Клінічна характеристика хронічного обструктивного бронхіту та застосування методів і засобів фізичної терапії при хронічному обструктивному бронхіті.
6. Методи і засоби фізичної терапії при повздовжній плоскостопості.
7. Клінічна характеристика пневмонії та застосування методів і засобів фізичної терапії.
8. Клінічні методи вимірювання та оцінки рухливості хребта.
9. Нейро-гуморальні механізми впливу фізичних вправ на організм людини.
10. Особливості фізичної реабілітації при черепно-мозкових травмах.
11. Клінічна характеристика атеросклерозу. Методи і засоби фізичної терапії при атеросклерозі.
12. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при деформаціях хребта.
13. Клінічна характеристика плевриту. Методи і засоби фізичної терапії при плевриті.
14. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при артрозах.
15. Види контролю під час фізичного тренування.
16. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зорового сприйняття.
17. Фізична реабілітація хворих при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.
18. Адаптація дихальної системи до постійних тренувальних навантажень.
19. Позиціонування при спастичній диплегії.
20. Особливості фізичної реабілітації при вроджених вадах слуху.
21. Фізична реабілітація при невриті лицевого нерва.
22. Терапевтичний вплив на організм людини теплолікування.
23. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при дисплазії кульшового суглоба.
24. Спеціальні коригуючі вправи при гіперлордозі поперекового відділу хребта.
25. Анатомічна характеристика положень тіла людини.
26. Клінічні ознаки та ступені втоми під час фізичного тренування.

27. Охарактеризувати методику застосування спеціальної дихальної гімнастики за К.П. Бутейко.
28. Охарактеризувати методику проведення дарсонвалізації при невриті слухового нерву.
29. Охарактеризувати методику застосування звукової гімнастики при бронхіальній астмі.
30. Дати характеристику методики проведення гальванізації хребта (за Вермелем) при неврозах.
31. Охарактеризувати та пояснити методику застосування інфрачервоного випромінювання після наслідків травм опорно-рухового апарату.
32. Охарактеризувати методику проведення парової інгаляції за допомогою небулайзера при хронічному бронхіті.
33. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при простому правобічному грудному сколіозі.
34. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при хронічному неспецифічному захворюванні легень (ХНЗЛ) в стадії ремісії.
35. Охарактеризувати застосування спеціальних статичних та динамічних дихальних вправ. Пояснити особливості їх застосування.
36. Охарактеризувати техніку постурального дренажу дихальних шляхів.
37. Охарактеризувати методику проведення масажу комірцевої зони при артеріальній гіпертензії.
38. Особливості фізичної реабілітації при ампутації нижньої кінцівки (до рівня колінного суглобу).
39. Охарактеризувати методику мануального м'язового тестування (ММТ) сили різних груп м'язів. Пояснити критерії оцінки сили м'язів.
40. Охарактеризувати спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від ступеня деформації.
41. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при артрозах.
42. Методи і засоби фізотерапевтичного втручання при травмах спинного мозку в імобілізаційному періоді.
43. Охарактеризувати методику гоніометрії суглобів верхньої та нижньої кінцівок.
44. Охарактеризувати методику комплексного застосування лікувальної гімнастики, масажу і широкого сповивання при дисплазії кульшового суглобу I ступеня.
45. Охарактеризувати методику комплексного застосування мануальної редресації, масажу і бинтування коригованого положення стопи при клишоногості.
46. Охарактеризувати методику дослідження глибоких рефлексів. Пояснити критерії їх оцінки.

47. Охарактеризувати техніку лікувального масажу на задній поверхні стегна при спастичному паралічі внаслідок порушення мозкового кровообігу.
48. Охарактеризувати техніку лікувального масажу на задній поверхні стегна при спастичному паралічі внаслідок порушення мозкового кровообігу.
49. Дати характеристику патологічним видам ходи.
50. Охарактеризувати техніку застосування активних фізичних вправ з опором для м'язів верхніх і нижніх кінцівок як засіб лікувальної гімнастики.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова (основна) література:

1. Анатомія людини: підручник: у 3-х т. Т.3-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 376 с. : іл.
2. Анатомія людини: підручник: у 3-х т. Т.2-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 456 с. : іл.
3. Анатомія людини: підручник: у 3-х т. Т.1-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 368 с. : іл.
4. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації, - Львів : ЗУКЦ, 2010. – 239 с.
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький : ХНУ, 2011.-143 с.
6. Г.М. Чайченко, В.О. Цибенко, В.Д. Сокур Фізіологія людини і тварин [підручник] - К. : Вища шк., 2003. – 463 с.
7. Глазирін І.Д. Основи диференційованого фізичного виховання: Навчальний посібник. – Черкаси: «Відлуння-Плюс», 2003. – 352 с.
8. Григус І.М Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне: НУВГП, 2018. - 258 с.
9. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл Фізіологія спорту. – К. : Олімпійська література, 2003. – 654 с.
11. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
12. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.; Олімпійська література, 2006. – 196 с.
13. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – К., 2022. – 164 с.
14. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– 5-е вид., виправл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – С. 23–56.
15. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. К. : ВСВ Медицина, 2019. 1008 с.
16. Соколовський В. С. та ін. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
17. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. – Полтава, 2019. – 50 с.

18. Михалюк Є.Л., Черепок О.О., Ткаліч І.В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Навчальний посібник.- ЗДМУ, 2016. – 90 с.
19. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Київ : Олімп. література, 2010. – 486 с.
20. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник К.: Вища шк., 2001. – 399 с.
21. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха – Львів : ЛДУФК, 2011. – 124 с.
22. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.
23. Черкасов В.Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, Ю.Й. Гумінський, О.І. Ковальчук. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 392 с. (навчальний посібник)
24. Черкасов В.Г. Анатомія людини : підручник / В.Г. Черкасов, Т.В.Хмара, Б.Г. Макар, Д.В. Проняев. – Чернівці : Мед. університет, 2012. – 462 с.
25. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280с.
26. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Допоміжна література:

1. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. / В.Г. Бардов, І.В.Сергета - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. – 345 с.
2. Бобрицька В.І. та ін. Валеологія. / В.І. Бобрицька – Полтава: «Скайтек», 2007. – Ч.І. – 180 с.
3. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 448 с.
4. Внутрішні хвороби: Навч.посібник / О.О. Якименко, О.Є. Кравчук, В.В. Клочко, Д.М. Себов, Л.Н. Єфременкова; За ред. О. О. Якименко. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2012. – с. – (Б-ка сту-дента-медика).
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навчальний. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький: ХНУ, 2011.-143 с.
6. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник / Н.А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. – Луцьк, 2010. – 184 с.
7. Івасик Н.О. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання Є Н.О. Івасик. – Л.: УкрПол, 2007. – 258 с.
8. Запорожець О.П. Спортивна морфологія: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант, 2002. – 108 с., іл.

9. Клінічне обстеження та семіотика уражень органів і систем у дітей / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, С.А. Пісоцька, Т. В. Марушко – 5-те видання, перероблене і доповнене. – Київ-Хмельницький, ФОП Сторожук О.В., 2020. – 208с.
10. Крупін В. П. Основні та додаткові методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / В. П. Крупін, А. Б. Зіменковський, М. С. Регеда та ін. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 256 с. : іл.
11. Литвинова О.Г. Гігієна з основами екології / О.Г. Литвинова – К.: Здоров'я, 1999. – 368 с.
12. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я / О.Д. Мойсак. К.: Арістей, 2007. – 356 с.
13. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III та IV рівнів акредитації/ За редакцією Федонюка Я.І., Мицкана Б.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. К.: Медицина, 2008. – 316 с.
14. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. Спортивна медицина і фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Кормак. – К.: Медицина, 2008.
15. American Association of Occupational Therapist. Position paper: Occupation // Amer. J. of Occup. Ther. - 1995. - V. 49. - P. 1015-1018.
16. Krupa T., Packer T. Occupational Therapy Theory: Resource Manual. 1995. - Vl. 1. - 104 p.
17. Occupational Therapy: Oververcoming Human Performance Deficits / Ed. Ch. Christiansen and C. Baum. - 1991. - 883 p.
18. Bithell C. Neurological physiotherapy. Bases of evidence for practice / C. Bithell, S. Edwards, J. Freeman. - London : Cecily Partridge Whur Publishers, 2002. -251 pages.
19. Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. – New York. – Fifth Edition – 2015. – 638 pages
20. Chui K.K. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation New York. – Fourth Edition – 2020. – 823 pages.
21. O'Sullivan, Susan B. Physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George Fulk. Description: Seventh edition. – Philadelphia: F.A. Davis Company. – 2019 – 1505 pages.

INTERNET – ресурси

1. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/
2. <http://meduniver.com/Medical/Anatom/> Анатомія людини в малюнках
3. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>
4. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1
5. <https://pu.org.ua/>
6. <https://journal.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1265/SokolovskiyLikuvalna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Кількість балів	Характеристики критеріїв оцінювання знань
200,0 – 170,0	Абітурієнт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент, які передбачені програмою фахового вступного випробування. Має чіткі адекватні знання вирішення питання покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації осіб різного віку до умов оточуючого середовища. Знає медико-біологічні основи, теорію та методику фізичної реабілітації, а також особливості фізичної реабілітації різних вікових груп населення. Вміє вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем. Вміє здійснювати фізичну реабілітацію, застосовуючи їх методику. Опанував методологією основних методів та засобів фізичної реабілітації, вміє грамотно інтерпретувати їхні результати, засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення для подальшої професійної діяльності. Вміє самостійно провести методики фізичної терапії та адекватно оцінювати функціональні можливості здорової людини для розробки раціональних принципів професійного відбору. Володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у професійній діяльності. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
169,0 - 164,0	Абітурієнт виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент вище середнього рівня, може допустити незначні неточності в формулюванні понять чи при інтерпретації результатів досліджень. Вміє застосовувати набуті знання на алгоритмічному рівні, продуктивний рівень виявляється епізодично. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблеми, пов'язаних з порушеннями функцій органів та систем. Продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення для подальшої професійної діяльності
163,0 - 140,0	Абітурієнт виявив загалом добрі знання навчального матеріалу освітніх компонент, при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив декілька помітних помилок; має практичні навички проведення сучасних методів фізичної терапії за нозологіями, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній: під час виконання роботи вимагає інструкцій; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
127,0 - 139,0	Абітурієнт виявив знання навчального матеріалу освітніх компонент у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про основні закономірності розвитку та перебігу фізіологічних функцій, але його знання мають загальний характер. Не вміє встановлювати основні закономірності. Пояснення основних фізіологічних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє

	встановлювати логічну послідовність подій, допускає помилки у визначенні основних понять. Його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами, припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання та при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність в будові, структурі, функціях, допускає помилки у визначенні основних понять.
126,0 - 120,0	Абітурієнт виявив знання основного навчального матеріалу освітніх компонент в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про фізіологічні механізми життєдіяльності та розвиток організму людини, але його знання мають загальний характер. Він замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні, що свідчить про низький рівень сформованості компетентності.
70,0 – 119,0	Абітурієнт має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу освітніх компонент, що виносяться до програми фахового вступного випробування; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
69,0 - 0	Абітурієнт не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал; відмовляється відповідати.